

01000610904960008

1001

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 61

9 Απριλίου 1996

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

77. Τροποποίηση αναλυτικού προγράμματος σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 1
78. Καθορισμός των περιφερειών αρμοδιότητας του Κεντρικού Λιμεναρχείου Ηρακλείου και του Λιμεναρχείου Αγ. Νικολάου 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Έγκριση Συμφωνηθέντων Πρακτικών συνάντησης των αντιπροσωπειών Τουρισμού Ελλάδος - Μαρόκου (Αθήνα, 17.1.1996). 3

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 77

Τροποποίηση αναλυτικού προγράμματος σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της περ. δ) της παραγράφου 5 του άρθρου 7 και της περ. γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Νόμου 1566/1985 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167/τ.Α').

2. Την με αριθμό 19/1995 πρόταση του Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτού του διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού [άρθρο 29Α του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 167 τ.Α'), το οποίο προσετέθη στο Νόμο αυτό με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154 τ.Α')].

4. Την με αριθμό 24/1996 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο

Καθορίζεται ο σκοπός και αντικαθίσταται η διδακτέα ύλη του μαθήματος «Στοιχεία Πολιτικής Οικονομίας» της

Α' τάξης του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου, όπως ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 108/1987 «Ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων» (ΦΕΚ 63 τ.Α'), ως εξής:

A. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι ο προσανατολισμός των μαθητών στο να σκεφτούν πάνω σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή ζωή τους, ανακαλύπτοντας τις οικονομικές τους διαστάσεις, η εξοικείωση με οικονομικούς δρόμους και έννοιες, η προετοιμασία (δηλαδή η δημιουργία προσλαμβανουσών παραστάσεων) για μαθήματα οικονομικού περιεχομένου που ακολουθούν σε επόμενες τάξεις. Επομένως, ο σκοπός του μαθήματος είναι διπλός: Το μάθημα πρέπει να λειτουργήσει ως μάθημα γενικού ενδιαφέροντος, με στόχο να διευκολύνει το μαθητή να κατανοήσει πτυχές του κοινωνικού του περιγύρου, και ως μάθημα προσανατολισμού και προετοιμασίας.

B. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενότητα αυτή αποτελείται από υλικό περιγραφικό, το οποίο περιέχει στατιστικά στοιχεία (εξέλιξη εισοδήματος, δείκτες ανεργίας, εξέλιξη ελλειπμάτος δημόσιου προϋπολογισμού, ισοζυγίου πληρωμών, δείκτη τιμών καταναλωτή, δείκτη χρηματιστηρίου, ισοτιμίας νομισμάτων κ.λπ.) με μορφή πινάκων και διαγραμμάτων, σύντομα κείμενα από τον τύπο, τίτλους ειδήσεων κ.λπ. και έχει σκοπό να δημιουργήσει ερεθίσματα στους μαθητές, να περιγράψει την ευρύτητα των θεμάτων που καλύπτει η πολιτική οικονομία και να επιμένει στις επιπτώσεις που έχουν οι εξελίξεις αυτές στην καθημερινή ζωή μας.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ: ΤΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ

Μερικές ενότητες

2.1. Ο κόδος των εμπορευμάτων.

Η σημασία των εμπορευμάτων στην οργάνωση της καθημερινής ζωής.

Παραδείγματα εμπορευμάτων (αγαθών και υπηρεσιών).

2.2. Χαρακτηριστικά στοιχεία του εμπορεύματος: χρηστικές αξίες - αξίες ανταλλακτικές.

Η διπλή φύση των εμπορευμάτων - Ικανοποίηση αναγκών και αντικείμενο συναλλαγής.

Παραδείγματα για το ότι το εμπόρευμα πρέπει να ικανο-

ποιεί κάποια ανάγκη (οποιαδήποτε ανάγκη) και να γίνεται αντικείμενο ανταλλαγής.

2.3. Αυτοκατανάλωση - Ιστορική διάσταση στην παραγωγή εμπορευμάτων - Η αύξηση της σημασίας των εμπορευμάτων στις σύγχρονες κοινωνίες.

Η παραγωγή εμπορευμάτων χαρακτηρίζει τη σύγχρονη εποχή.

Παραδείγματα από την καθημερινή ζωή (αύξηση της εμπορευματοποίησης - υπηρεσίες που παράγονται στο πλαίσιο της οικογένειας και αντικαθίστανται από εμπορεύματα - διασκέδαση). Παραδείγματα από την κοινωνική ανθρωπότητα. Μη εμπορευματικές κοινωνίες.

2.4. Η αλληλεξάρτηση μεταξύ των εμπορευμάτων - Η αλληλεξάρτηση στην παραγωγή και στην κατανάλωση.

Η παραγωγή εμπορευμάτων στις σύγχρονες κοινωνίες συνεπάγεται τη δημιουργία ποικίλων αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των εμπορευμάτων στην παραγωγή και στην κατανάλωση.

Παραδείγματα για την αλληλεξάρτηση στην παραγωγή και στην κατανάλωση.

2.5. Από την αλληλεξάρτηση των εμπορευμάτων στην αλληλεξάρτηση των ατόμων: οι κοινωνικές σχέσεις μεταξύ των ατόμων ως σχέσεις μεταξύ των αντικειμένων που παράγουν τα άτομα.

Η αλληλεξάρτηση μεταξύ των εμπορευμάτων-αντικειμένων δηλώνει και υποκρύπτει τις ποικίλες αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των ατόμων-μελών μιας κοινωνίας.

Παραδείγματα για τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των ατόμων, όπως αυτές προκύπτουν από την αλληλεξάρτηση των εμπορευμάτων. Τα ίδια παραδείγματα όπως και πιο πάνω αλλά με τα άτομα στο προσκήνιο. Πρώτη νύξη για την αλληλεξάρτηση μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης.

2.6. Το αντικείμενο της πολιτικής οικονομίας - Ο κοινωνικός χαρακτήρας του αντικειμένου. Η Πολιτική Οικονομία προσπαθεί να ερμηνεύσει φαινόμενα που εμπλέκουν τα άτομα σε σύνθετες σχέσεις αλληλεξάρτησης - Η αλληλεξάρτηση μεταξύ των μελών μιας κοινωνίας σημαίνει σχέσεις ισότητας και συνεργασίας αλλά και σχέσεις εξουσίας και δύναμης.

Προσέγγιση με όρους σύνθετους και περισσότερο αφηρημένους από ό,τι στις προηγούμενες ενότητες. Τα είδη των αλληλεξαρτήσεων (ισότητα-συνεργασία και εξουσία-επιβολή) με παραδείγματα.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ: Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Μερικές ενότητες

3.1. Η χρηστική αξία των εμπορευμάτων.

Η διπλή φύση του εμπορεύματος.

Εισαγωγική προετοιμασία για την ανάλυση της ανάγκης.

3.2. Ανάγκες και επιθυμίες.

Η διάκριση μεταξύ οικονομικών αναγκών και επιθυμιών.

Προσεκτική διάκριση με παραδείγματα που στοχεύουν να δείξουν ότι στην Πολιτική Οικονομία δε μας ενδιαφέρουν οι επιθυμίες, αλλά οι ανάγκες που εκδηλώνονται ως αγοραίες ανάγκες, παραδείγματα βασικών αναγκών που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν - αναγκών που αναγνωρίζονται ως ανάγκες, αν και είναι εξεζητημένες, επειδή έχουν ενεργό ζήτηση. Ταξινόμηση από τους μαθητές των

οικονομικών αναγκών τους σε αντιδιαστολή προς τις επιθυμίες τους.

3.3. Ειδη και ταξινόμηση των αναγκών. Βασικές και άλλες ανάγκες. Ανάγκες της κατανάλωσης (άμεση ικανοποίηση ανθρώπινων επιθυμιών) και ανάγκες της παραγωγής. Οι βασικές διακρίσεις των αναγκών. Ο τρόπος που ικανοποιούνται ακόμη και οι απολύτως βασικές ανάγκες έχει μια πολιτιστική - κοινωνική διάσταση.

Παραδείγματα: Ζητείται από τους μαθητές να ταξινομήσουν διάφορες ανάγκες.

3.4. Ο τρόπος ικανοποίησης των αναγκών - Η έννοια του «αγαθού». Ειδη αγαθών. (Αγαθά μιας χρήσης - διαρκή αγαθά. Αγαθά για κατανάλωση - αγαθά για παραγωγή. Ατομικά αγαθά - συλλογικά-δημόσια αγαθά. Ελεύθερα αγαθά.). Το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Η έννοια του αγαθού και οι διακρίσεις μεταξύ αγαθών.

Παραδείγματα. Ζητείται από τους μαθητές να ταξινομήσουν διάφορα αγαθά. Συζήτηση για το δημόσιο αγαθό «περιβάλλον» και τα δικαιώματα ιδιοκτησίας.

3.5. Το καταναλωτικό πρότυπο - καταναλωτισμός - μόδα - διαφήμιση - μίμηση.

Οι αλληλεξαρτήσεις που δημιουργούνται μεταξύ των ατόμων κατά την ικανοποίηση των αναγκών. Ο μηχανισμός δημιουργίας επιβολής ενός καταναλωτικού προτύπου. Παραδείγματα και συζήτηση.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ: Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Μερικές ενότητες

4.1. Η σύγχρονη επιχείρηση.

Ο ρόλος της επιχείρησης ως μονάδας παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών.

Παραδείγματα διάφορων μορφών επιχειρήσεων στημερα. Αντιπαραβολή με μονάδες παραγωγής άλλων εποχών. Άσκηση: Καταγραφή επιχειρήσεων της περιοχής.

4.2. Μορφές επιχειρήσεων. (Νομικές Μορφές: Ατομική Επιχείρηση, Περιορισμένης Ευθύνης, ΑΕ, Δημόσιες Επιχειρήσεις, Συνεταιρισμοί).

Παραδείγματα.

4.3. Τομείς δραστηριότητας της επιχείρησης (Αγροτικές, Βιομηχανικές - Βιοτεχνικές - Εμπορικές κ.λπ.).

Οι διάφοροι τομείς δραστηριότητας των επιχειρήσεων. Ταξινόμηση των επιχειρήσεων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Παραδείγματα. Άσκηση ταξινόμησης από κοινού (στην τάξη) των επιχειρήσεων της περιοχής. Σχηματισμός πίνακα με κατανομή συχνοτήτων.

4.4. Το κίνητρο της παραγωγής (κέρδος). Μορφές παραγωγής που δε στοχεύουν στο κέρδος.

Το κέρδος αποτελεί στόχο και κίνητρο για τη δραστηριοποίηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Αναφορά σε άλλα κίνητρα. Αντιδιαστολή με κίνητρα άλλων μορφών επιχειρήσεων ή μορφών παραγωγής.

Παραδείγματα για το κίνητρο της ποιότητας του προϊόντος, την καλλιτεχνική εργασία, την παραγωγή στη συντεχνία, την βιοποριστική παραγωγή του αυτάρκους αγροτικού νοικοκυριού.

4.5. Η παραγωγή. Έννοια. Μέσα Παραγωγής. Κεφαλαιουχικός Εξοπλισμός. Πρώτες Ύλες. Εργασία. Φυσικοί Πόροι. Η Τεχνολογία.

Η έννοια της παραγωγής και οι παράγοντες που ενεργοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία.

Παράδειγμα ενός προϊόντος (π.χ. ψωμιού) σε φυσικές μονάδες.

4.6. Η παραγωγικότητα και το κόστος παραγωγής.

Παράδειγμα σε χρηματικές αξίες.

4.7. Η οργάνωση της σύγχρονης επιχείρησης. Ιδιοκτήτες - Διευθυντικά στελέχη - Επόπτες παραγωγής - Εργαζόμενοι στην παραγωγή. Τομείς ευθύνης. Τμήματα παραγωγής. Λογιστήριο. Πωλήσεις - Παραγγελίες. Αποθήκη. Διεύθυνση - Δημόσιες σχέσεις.

Ο εσωτερικός καταμερισμός εργασιών μιας σύγχρονης επιχείρησης. Επίσκεψη σε μια μεγάλη βιομηχανική μονάδα της περιοχής και μετά συζήτηση στην τάξη.

4.8. Η εργασία στη σύγχρονη επιχείρηση. Ειδής εργασίας (Αυταπασχόληση - Μισθωτή εργασία - Το διευθυντικό δικαίωμα). Επαγγέλματα και ειδικότητες. Ο ρόλος της τεχνολογίας.

Σύνδεση της νομικής μορφής της επιχείρησης με το είδος της εργασίας και τον εσωτερικό καταμερισμό της εργασίας.

Ιστορικά παραδείγματα για την οργάνωση των παραγωγικών μονάδων. Εργασία με εναλλασθή καθηκόντων. - Εξειδικευμένη εργασία.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ: Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ - ΤΙΜΕΣ

Μερικές ενότητες

5.1. Η έννοια της ανταλλαγής. Γενίκευση της έννοιας.

Παιγνίδι στην τάξη με ανταλλαγή κάποιων ειδών. Πραγματική ανταλλαγή χρήσιμων ειδών που θα τα φέρουν οι μαθητές από το σπίτι.

5.2. Ειδή ανταλλαγής. Συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών. Συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων.

Η διαφορά ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και η διαφορά ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και τελικών χρηστών (καταναλωτών).

Παραδείγματα συναλλαγής μαθητών με επιχειρήσεις της περιοχής. Χρησιμοποίηση της καταγραφής των επιχειρήσεων της περιοχής για συζήτηση της σχέσης ανταλλαγών μεταξύ τους.

5.3. Η τιμή - Αντιπραγματισμός.

Η έννοια της τιμής ως σχέσης ανταλλαγής μεταξύ δύο εμπορευμάτων.

Παράδειγμα δυσκολίας αντιπραγματισμού και διευκόλυνσης με τον καθορισμό τιμής. Αξιοποίηση της ενότητας (2.5).

Η τιμή και το χρήμα. Εγχρήματη οικονομία.

Η έννοια της χρηματικής τιμής και ο ρόλος του χρήματος ως γενικού μέσου συναλλαγών.

5.4. Η διαμόρφωση της τιμής: Προσφορά και ζήτηση. Ο μηχανισμός προσδιορισμού των τιμών.

Παραδείγματα - Παιγνίδι.

5.5. Τιμή και έσοδα της επιχείρησης.

Η έννοια του συνολικού εσόδου της επιχείρησης.

Παραδείγματα.

5.6. Έσοδα, κόστος και κέρδος.

Η έννοια του κέρδους.

Παράδειγμα. Συσχέτιση με το παράδειγμα που έχει παρουσιασθεί στην ενότητα για την παραγωγή.

5.7. Μορφές αγοράς: Ανταγωνισμός, Μονοπώλιο, Ολιγοπώλιο.

Οι βασικές μορφές οργάνωσης της αγοράς και οι επιπτώσεις στην τιμή. Αναφορά στη σημερινή αγορά και εντοπισμός των χαρακτηριστικών των μορφών αγοράς.

Μελέτη των μορφών αγοράς με βάση την καταγραφή των επιχειρήσεων της περιοχής από τους μαθητές.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΤΗ: ΤΟ ΧΡΗΜΑ

Μερικές ενότητες

6.1. Οι ιδιότητες του χρήματος: Μέσο συν/γών. Μέσο αποθήσ/ρισης. Μέσο μέτρησης.

Παραδείγματα: Αξιοποίηση παραδειγμάτων προηγούμενων ενότητων.

6.2. Ειδη χρήματος. Το μεταλλικό χρήμα. Τραπεζογραμμάτιο. Πιστωτικό χρήμα. Πλαστικό χρήμα.

Οι μορφές εμφάνισης του χρήματος μέσα από ιστορική αναδρομή.

Παρουσίαση διάφορων ειδών χρήματος και τρόπου χρήσης.

6.3. Ο ρόλος του τραπεζικού συστήματος. Κεντρική Τράπεζα - Εμπορικές Τράπεζες.

Οι διαφορετικοί ρόλοι των τραπεζικών ίδρυμάτων.

Επίσκεψη σε τράπεζα.

6.4. Δανεισμός και αποταμίευση. Η έννοια του επιτοκίου και του τόκου.

Ο ρόλος του τόκου ως κόστους για το δανειζόμενο και ως οφέλους για το δανειζόντα.

Παραδείγματα.

6.5. Ειδη δανείου και μορφές αποταμίευσης.

Ιστορική προσέγγιση. Παραδείγματα καθημερινής ζωής.

6.6. Το χρηματιστήριο.

6.7. Το συνάλλαγμα.

Ο ρόλος του συναλλάγματος και της διαμόρφωσης ισοτιμιών.

Ιστορική προσέγγιση από τα νομίσματα των πόλεων - Κανόνια χρυσού - ως το ECU.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΔΟΜΗ: Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Μερικές ενότητες

7.1. Η έννοια του εισοδήματος.

Η έννοια του εισοδήματος ως αμοιβής για την παραγωγή.

Παραδείγματα.

7.2. Ειδη εισοδήματος - Μισθός - Κέρδος - Τόκος - Ενοικίο.

Παραδείγματα από την καθημερινή ζωή.

7.3. Εισοδήματα που δε συνδέονται με την παραγωγή - Μεταβιβαστικές πληρωμές.

Η διάκριση μεταξύ εισοδήματος και μεταβιβαστικής πληρωμής.

Παραδείγματα από την καθημερινή ζωή.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΓΔΟΗ: ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Μερικές ενότητες

8.1. Μορφές εργασίας - Μισθωτή εργασία.

Οι μορφές εργασίας και ο ρόλος της μισθωτής. Επανάληψη - εμβάθυνση.

Εργοδότες - Εργαζόμενοι - Διευθυντικό δικαίωμα.

Οι σχέσεις μεταξύ εργοδοτών - εργαζομένων μισθωτών στη σύγχρονη επιχείρηση.

Αναφορά των μαθητών στη σχέση εργασίας των γονέων τους. Παιχνίδι ρόλων μέσα στην τάξη.

8.2. Η πολιτική προσλήψεων - κριτήρια προσλήψεων - πολιτικές για τη εργατική δυναμική.

Η διαδικασία αναγγελίας θέσεων εργασίας.

Εφημερίδες αγγελιών. Επισήμανση των προσόντων που ζητούν οι επιχειρήσεις.

8.3. Εργασιακές δεξιότητες - Επαγγέλματα - Επαγγελματική κατάρτιση.

Η ευρύτητα των εργασιακών ικανοτήτων που απαιτούνται από τη σύγχρονη επιχείρηση.

Επίσκεψη σε εργοστάσιο ή άλλη μεγάλη επιχείρηση με στόχο την παρακολούθηση της παραγωγικής εργασίας.

8.4. Εργατικά συνδικάτα. Ενώσεις εργοδοτών. Συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Ο ρόλος των συλλογικών διαπραγματεύσεων και η εκπροσώπηση των εργατών και εργοδοτών.

Συζήτηση για τα εργασιακά δικαιώματα.

8.5. Οι εργασιακές σχέσεις και οι διαπραγματεύσεις στην επιχείρηση.

Η διαδικασία επίλυσης διαφορών στο επίπεδο της επιχείρησης (θέματα: αύξηση μισθών, αποφυγή απολύσεων, υγιεινή και ασφάλεια, τεχνολογία, ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση).

Χρήση λογοτεχνικών κειμένων (π.χ. Δ. Χατζή «Το Διπλό Βιβλίο» ή Κ. Ντικενς «Δύσκολοι Καιροί»).

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΝΑΤΗ: ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Μερικές ενότητες

9.1. Η έννοια των Εθνικών λογαριασμών και των συνολικών μεγεθών.

Η χρησιμότητα των Εθνικών λογαριασμών και των συνολικών μεγεθών.

Στατιστικές.

9.2. Εθνικό Προϊόν - εθνικό Εισόδημα - Εθνική Δαπάνη.

Η μέτρηση των συνολικών μεγεθών από διαφορετικές οπτικές.

Παρουσίαση Εθνικών λογαριασμών.

9.3. Καθαρά και ακαθάριστα μεγέθη.

Η έννοια της ακαθάριστης επένδυσης.

9.4. Εθνικό Προϊόν και οικονομική ευημερία.

Η σχέση μεταξύ της αύξησης της παραγωγής και της κοινωνικής ευημερίας.

Προβληματισμός των μαθητών για το κατά πόσον το επίπεδο και οι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ αντιστοιχούν στην ευημερία των κατοίκων.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΚΑΤΗ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Μερικές ενότητες

10.1. Οι επεμβάσεις του Κράτους στην οικονομική ζωή.

Τα αίτια των επεμβάσεων του κράτους στην οικονομική ζωή. Δημόσια αγαθά. Ανάπτυξη. Κατανομή Εισοδήματος.

Παραδείγματα από τον ημερήσιο τύπο με ζητήματα οικονομικής πολιτικής.

10.2. Μέσα επεμβάσεων του Κράτους. Δημόσιες υπηρεσίες - Δημόσια έσοδα - Δημόσιες δαπάνες - Διοικητικές ρυθμίσεις.

Ο τρόπος με τον οποίο παρεμβαίνει το κράτος για να πετύχει το αποτέλεσμα που επιδιώκει.

Καταγραφή δημόσιων υπηρεσιών στην περιοχή και συζήτηση για τους σκοπούς εκάστης.

10.3. Οι δημόσιες δαπάνες.

Οι βασικές κατηγορίες των δημόσιων δαπανών.

Παρουσίαση στοιχείων από τον Προϋπολογισμό του Κράτους.

10.4. Ο Δημόσιος Προϋπολογισμός.

Η έννοια του Προϋπολογισμού ως οικονομικής, νομικής και πολιτικής πράξης.

Παρουσίαση στοιχείων από τον Προϋπολογισμό του Κράτους.

10.5. Τα Δημόσια Έσοδα.

Οι κατηγορίες εσόδων του κράτους.

Παρουσίαση στοιχείων από τον Προϋπολογισμό του Κράτους.

10.6. Ο Δημόσιος Δανεισμός.

Ο ρόλος του δημόσιου δανεισμού και τα είδη του.

Παρουσίαση στοιχείων από τον Προϋπολογισμό του Κράτους.

10.7. Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις: ρόλος και κατηγορίες.

Τα αίτια που οδηγούν το κράτος να αναλάβει επιχειρηματική δράση.

Παραδείγματα. (Το παράδειγμα της τηλεόρασης είναι χρήσιμο για την κατανόηση της αντιδιαστολής μεταξύ ιδιωτικής και κρατικής επιχειρησης).

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΝДЕΚΑΤΗ: ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ

Μερικές ενότητες

11.1. Η οικονομική ζωή αλλάζει.

Η ζωή και οι οικονομικές δραστηριότητες συνεχώς μεταβάλλονται.

Παραδείγματα αλλαγών (αστικοποίηση, μείωση θητημότητας, επικοινωνία - συγκοινωνία κ.λπ.).

11.2. Οι αλλαγές στην παραγωγή ικανότητα - Παράγοντες (εργατικό δυναμικό, συσσώρευση κεφαλαίου, τεχνολογία).

Οι τάσεις για αύξηση της παραγωγής διαχρονικά και οι παράγοντες που συντελούν σ' αυτήν.

Διάκριση μεταξύ αύξησης των συντελεστών και βελτίωσης της ποιότητας.

11.3. Ανάπτυξη και υποανάπτυξη: διεθνή και περιφερειακά προβλήματα.

Η ανάπτυξη δεν είναι μια ενιαία και συμμετρική διαδικασία, αλλά συχνά δημιουργεί φαινόμενα καθυστέρησης ή οπισθοχώρησης.

Αναφορές στον Τρίτο Κόσμο - Ευρωπαϊκή Ένωση - Περιοχές Ελλάδας.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΩΔΕΚΑΤΗ: ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Μερικές ενότητες

12.1. Εργατικό δυναμικό και ανεργία. Είδη ανεργίας.

Στατιστικές.

12.2. Συνέπειες της ανεργίας στο κοινωνικό σύνολο και στο άτομο.

12.3. Πολιτικές για την αντιμετώπιση της ανεργίας - Εφαρμοζόμενα μέτρα. Επίσκεψη σε τοπική υπηρεσία του ΟΑΕΔ.

12.4. Πληθωρισμός: Έννοια και επιπτώσεις.

Το παράδειγμα του «καλαθιού της νοικοκυράς», για να δειχτεί η αύξηση των τιμών.

12.5. Άνιση διανομή εισοδήματος και φτώχια.

Η ύπαρξη ανισοτήτων στη διανομή του εισοδήματος και του πλούτου.

12.6. Οικονομία και περιβάλλον.

Οι συγκρούσεις συμφερόντων για τη χρήση του περιβάλλοντος.

Χρήση καθημερινού Τύπου.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ: Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**Μερικές ενότητες**

13.1. Σκοποί της Ένωσης - Ιστορικό - Κράτη Μέλη - Όργανα.

Βασικές πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

13.2. Οι οικονομικές επιπτώσεις της Ένωσης. Ελευθερία διακίνησης εμπορευμάτων και πολιτών, νομισματική ενοποίηση, κοινή εξωτερική πολιτική (δασμολόγιο). Βασικές πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση - Ενημέρωση για τις τρέχουσες εξελίξεις.

13.3. Ο κοινοτικός προϋπολογισμός. Έσοδα - Δαπάνες. Τα διαρθρωτικά ταμεία.

Βασικές πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

13.4. Πολίτες της Ευρώπης (:)

Κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα κατά την ενοποίηση.

Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα ισχύει από το σχολικό έτος 1996-1997.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 26 Μαρτίου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
 Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
 ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

(2)
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 78

Καθορισμός των περιφερειών αρμοδιότητας του Κεντρικού Λιμεναρχείου Ηρακλείου και του Λιμεναρχείου Αγ. Νικολάου.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 140 του Ν.Δ. 187/73 «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαιου» (Α' 261).

2. Το άρθρο 29Α' του Ν. 1558/85 (Α' 137) όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (Α' 154).

3. Το άρθρο 19 παρ. 1 και 2 του Ν. 1735/87 (Α' 195) «Προσλήψεις στο δημόσιο τομέα, κοινωνικός έλεγχος στη δημόσια διοίκηση πολιτικά δικαιώματα και άλλες διατάξεις».

4. Το άρθρο 2 του Π.Δ. 373/95 (Α' 201) «Συγχώνευση των Υπουργείων Προεδρίας της Κυβερνησης και Εσωτερικών στο Υπουργείο Εσωτερικών - Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του».

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

6. Την 63/1996 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εμπορικής Ναυτιλίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Η περιφέρεια αρμοδιότητας του Κεντρικού Λιμεναρ-

χείου Ηρακλείου ορίζεται στη βόρεια πλευρά της Κρήτης από τα διοικητικά όρια του Νομού Ηρακλείου και στη νότια πλευρά της Κρήτης δυτικά από την άκρα Λιθινού και ανατολικά από τα διοικητικά όρια του Νομού Ηρακλείου.

Άρθρο 2

Η περιφέρεια αρμοδιότητας του Λιμεναρχείου Αγ. Νικολάου ορίζεται στη βόρεια πλευρά της Κρήτης από τα διοικητικά όρια του Νομού Λασιθίου μέχρι την άκρα Λεγάμενη και στη νότια πλευρά της Κρήτης, από τα διοικητικά όρια του Νομού Λασιθίου μέχρι την άκρα Γούδουρα.

Άρθρο 3

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Διατάγματος καταργούνται:

α) Το άρθρο 2 του Π.Δ. 438/88 (Α' 207) «Ιδρυση Υπολιμεναρχείου Σητείας Κρήτης, καθορισμός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του, κατάργηση του Λιμενικού Σταθμού Σητείας και τροποποίηση της περιφέρειας δικαιοδοσίας του Λιμεναρχείου Αγ. Νικολάου Κρήτης», όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο Μόνο του Π.Δ. 108/90 «Τροποποίηση των περιφερειών δικαιοδοσίας του Λιμεναρχείου Αγ. Νικολάου και του Υπολιμεναρχείου Σητείας Κρήτης».

β) Το άρθρο 2 του Π.Δ. 128/94 (Α' 92) «Μετάταξη Υπολιμεναρχείου Ρεθύμνου σε Λιμεναρχείο, καθορισμός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του και τροποποίηση της περιφέρειας δικαιοδοσίας του Κεντρικού Λιμεναρχείου Ηρακλείου».

Στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Φ.0544/3/ΑΣ 78/Μ. 4555

(3)

Έγκριση Συμφωνηθέντων Πρακτικών συνάντησης των αντιπροσωπειών Τουρισμού Ελλάδος - Μαρόκου (Αθήνα, 17.1.1996).

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
 ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις:

1. Τις Συμφωνίας συνεργασίας στον Τομέα του Τουρισμού Ελλάδος - Μαρόκου που υπογράφηκε στην Αθήνα την 16.2.1994 και κυρώθηκε με τον υπ' αριθ. 2288/1995 Νόμον που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 26 Φύλλο της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως τεύχος Α' της 8 Φεβρουαρίου 1995.

2. Του περιεχομένου του υπό έγκριση Πρακτικού, αποφασίζουμε:

Έγκρινουμε ως έχει και στο σύνολό τους τα Συμφωνηθέντα Πρακτικά της συνάντησης των αντιπροσωπειών Τουρισμού Ελλάδος - Μαρόκου που υπογράφηκαν στην

Αθήνα στις 16.1.1996 και των οποίων το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

Αθήνα, 26 Μαρτίου 1996

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

AGREED MINUTES

Upon the invitation of the President of the Greek National Tourist Organisation Mr John Stefanidis and in accordance with the stipulations of article 5 of the Agreement on cooperation in the field of Tourism between the Governments of the Hellenic Republic and the Kingdom of Morocco signed in Athens on the 16th of February 1994, the Secretary General of the Moroccan National Tourism Office Mr A. Boumediene, accompanied by representatives of the Moroccan Ministry of Tourism and the Federation of the Travel Agents of Morocco, visited Athens from the 14th to the 20th of January in order to meet with his Greek counterparts and discuss ways and means for promoting the Greek-Moroccan tourist cooperation and implementing the said agreement with concrete actions.

The Moroccan Delegation met with the Greek Delegation at GNTO Headquarters on the 16th of January 1996 and had also separate contacts with representatives of the Greek private tourist sector.

H.E. the Ambassador of Morocco in Athens Mr Abdelaziz Laabi was the Head of the Moroccan Delegation and Mr John Stefanidis, President of GNTO, was the Head of the Greek Delegation.

The list of participants is attached herewith.

The Moroccan Delegation was received by H.E. the Minister of Tourism Mr Nikos Sifounakis.

After a lengthy exchange of information of the tourism potential of the two countries and an in depth examination of the prospects for further strengthening their cooperation in the field of tourism the two Delegations agreed on the following:

- to proceed to a regular exchange of information on their tourist legislation with particular emphasis on stipulations regulating the tourist professions, on the incentives for attracting foreign investments and on the possibilities for creating joint ventures,
- to exchange their experience in the field of tourism planning at the national, regional and local level,
- to exchange tourist studies on matters of common interest,
- to identify the possibilities for common projects which could be financed within the framework of the cooperation of the European Union with the Mediterranean countries,
- to exchange experts and know-how in the field of defining technical specifications and of designing and operating specific tourist infrastructure facilities such as marinas, golf courses, winter sports resorts, thalassotherapy centers, conventions centers, spas and traditional mansions or whole settlements to be restored and converted to tourist facilities,
- to exchange experience in the field of organizing cultural

events and festivals for tourist purposes and encourage artistic groups from the one country to participate in cultural events organized in the other country,

- to examine the possibility of cooperation and direct contacts between the Association of the Greek passenger ship-owners and the Moroccan appropriate Authorities for the calling of Greek cruise-ships at Moroccan ports and for new forms of cooperation,
- to attend - as far as possible - tourist exhibitions and fairs organized in the other country and take the opportunity to organize workshops for tour operators of the other party attending these fairs,
- to establish direct contacts between the Hellenic Association of Travel and Tourist Agencies (HATTA) and the National Federation of Travel Agencies of Morocco (F.N.A.V.M.) for the organization of package tours at attractive prices between the two countries.

In this respect the Moroccan Delegation invited a group of 4 to 5 Greek tour operators to Morocco for a familiarization trip with the kind assistance of Royal Air Maroc.

The Moroccan Delegation also invited HATTA to hold its next annual meeting in Marrakech and expressed the hope that the subsequent year the annual meeting of the Moroccan Federation of Travel Agents could take place in Greece.

The representative of HATTA promised to convey this invitation to his Association and welcomed the idea of the F.N.A.V.M. holding its meeting in Greece.

- to proceed to an exchange of students and teachers of the Schools of Tourist Professions of the two countries.

In this respect the Greek side promised to examine the possibility of inviting a group of students of the Moroccan Schools of Tourist Professions to Greece during the summer of 1996.

The Head of the Moroccan Delegation invited the President of the Greek National Tourist Organisation to visit Morocco heading a Greek Delegation of experts at a time to be agreed upon by correspondence.

The timing of the aforementioned actions, which constitute the working plan of the cooperation in the field of tourism between the two countries, will be decided by common agreement.

The Moroccan Delegation expressed its gratitude for the warm hospitality extended by the Greek Delegation and its appreciation for the friendly atmosphere which prevailed during the meetings between them.

Done at Athens on the 17th of January 1996, in two originals in the English language, both being equally authentic.

For the Greek Delegation

John Stefanidis
President of the
Greek National
Tourist Organisation

For the Moroccan Delegation

Abdelaziz Laabi
Ambassador
of Morocco in Athens

Abdelhamid Boumediene
Secretary General
Moroccan National Tourism Office

A N N E X

Greek Delegation

– Mr John Stefanidis, President of the Greek National Tour-

- ist Organisation, Head of the Delegation.
- Mr Constantinos Tsigaridas, Special Secretary of Tourism, Ministry of Tourism.
  - Mrs Ekaterini Polyzoidou, Counsellor of Embassy, Ministry of Foreign Affairs.
  - Mr Constantinos Kalogeorgos, Director of the School of Tourist Professions.
  - Mrs Elizabeth Hadjinikolaou, Director of Tourist Development, G.N.T.O.
  - Mr Nikiforos Gegos, Director of the Athens Festival, G.N.T.O.
  - Mr Athanasios Zacharoglou, Director of International Relations, G.N.T.O.
  - Mr Constantinos Kokkoris, Director, Ministry of National Economy.
  - Mrs Maria Tassiou, International Relations Dept., G.N.T.O.
  - Mr Timos Georgakopoulos, Architect, G.N.T.O.
  - Mr Dimitris Iliadis, Secretary General, Greek Passenger Ship - owners Association.
  - Mr George Tsilidis, Hellenic Association of Tourism and Travel Agencies.

Moroccan Delegation

H.E. Mr Abdelaziz Laabi, Ambassador of Morocco in Athens, Head of the Delegation.

- Mr Abdelhamid Boumediene, Secretary General, Moroccan National Tourism Office.
- Mr Said Laaboudi, Ministry of Tourism.
- Mr Rachid Benamor, National Federation of Travel Agencies of Morocco.
- Mr Said Ahouga, Secretary, Embassy of Morocco in Athens.
- Mr Ahmed Hannaoui, Director, Royal Air Maroc in Athens.

ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΝΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού Ι. Στεφανίδη και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της Συμφωνίας για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου του Μαρόκου, που υπογράφηκε στην Αθήνα την 16η Φεβρουαρίου 1994, ο Γενικός Γραμματέας του Μαροκινού Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού A. BOUMEDIENE, συνοδευόμενος από εκπροσώπους του Μαροκινού Υπουργείου Τουρισμού και την Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Πρακτόρων του Μαρόκου, επισκέφθηκε την Αθήνα από την 14η έως την 20η Ιανουαρίου προκειμένου να συναντηθεί με τους Έλληνες ομολόγους του και να συζητήσει τους τρόπους και τα μέσα για την προώθηση της Ελληνομαροκινής τουριστικής συνεργασίας και για την υλοποίηση της πιο πάνω συμφωνίας με συγκεκριμένες δράσεις.

Η Μαροκινή Αντιπροσωπεία συναντήθηκε με την Ελληνική Αντιπροσωπεία στα γραφεία του ΕΟΤ την 16η Ιανουαρίου 1996 και είχε επίσης χωριστές επαφές με εκπροσώπους του Ελληνικού ιδιωτικού τουριστικού τομέα.

Η Α.Ε. ο Πρέσβης του Μαρόκου στην Αθήνα ABDELAZIZ LAABI ήταν επικεφαλής της Μαροκινής Αντιπροσωπείας και ο Ιωάννης Στεφανίδης, Πρόεδρος του ΕΟΤ, ήταν επικεφαλής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας.

Ο κατάλογος των συμμετασχόντων επισυνάπτεται στο παρόν.

Η Μαροκινή Αντιπροσωπεία έγινε δεκτή από την Α.Ε. τον Υπουργό Τουρισμού Νίκο Σηφουνάκη.

Μετά από μία εκτεταμένη ανταλλαγή πληροφοριών για το τουριστικό δυναμικό των δύο χωρών και μία σε βάθος εξέταση των προοπτικών για περαιτέρω ενίσχυση τής συνεργασίας τους στον τομέα του τουρισμού οι δύο Αντιπροσωπείες συμφώνησαν τα ακόλουθα:

- Να προβαλνουν σε τακτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την τουριστική τους νομοθεσία, με ιδιαίτερη έμφαση σε διατάξεις που ρυθμίζουν τα των τουριστικών επαγγελμάτων, στα κίνητρα για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και στις δυνατότητες για δημιουργία μικτών επιχειρήσεων.
- Να ανταλλάσσουν την εμπειρία τους στον τομέα του τουριστικού σχεδιασμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,
- Να ανταλλάσσουν τουριστικές μελέτες για θέματα κοινού ενδιαφέροντος,
- Να εντοπίσουν τις δυνατότητες κοινών προγραμμάτων που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν στα πλαίσια της συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις Μεσογειακές χώρες.
- Να ανταλλάσσουν εμπειρογνώμονες και τεχνογνωσία στον τομέα του καθορισμού τεχνικών προδιαγραφών καθώς και του σχεδιασμού και λειτουργίας εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, όπως είναι μαρίνες, γήπεδα γκολφ, εγκαταστάσεις χειμερινών αθλημάτων, κέντρα θαλασσοθεραπείας, συνεδριακά κέντρα, ιαματικές πηγές και παραδοσιακά αρχοντικά ή ολόκληροι οικισμοί που προορίζονται για ανακαίνιση και μετατροπή σε τουριστικές εγκαταστάσεις.
- Να ανταλλάσσουν εμπειρία στον τομέα της οργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων και φεστιβάλ για τουριστικούς σκοπούς και να ενθαρρύνουν καλλιτεχνικά συγκροτήματα από τη μία χώρα να μετέχουν οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που οργανώνονται στην άλλη χώρα,
- Να εξετάσουν την δυνατότητα συνεργασίας και άμεσων επαφών μεταξύ της Ενωσης Ελλήνων Εφοπλιστών Επιβατηγών Πλοίων και των Μαροκινών αρμοδίων Αρχών σχετικά με την προσόρμιση Ελληνικών κρουαζιεροπλοίων σε Μαροκινά λιμάνια καθώς και νέες μορφές συνεργασίας,
- Να λαμβάνουν μέρος, όσο αυτό είναι δυνατόν, σε τουριστικές εκθέσεις και πανηγύρεις που οργανώνονται στην άλλη χώρα και να επωφελούνται της ευκαιρίας για να οργανώνουν συναντήσεις εργασίας (WORKSHOPS) για τουρ-οπερέτορς του άλλου Μέρους που μετέχουν σ' αυτές τις εκθέσεις,
- Να καθιερώσουν απ' ευθείας επαφές μεταξύ του Συνδέσμου Ελληνικών Ταξιδιωτικών και Τουριστικών Γραφείων (H.A.T.T.A.) και της Εθνικής Ομοσπονδίας Ταξιδιωτικών Γραφείων του Μαρόκου (F.N.A.V.M.) για την οργάνωση τουριστικών πακέτων σε ελκυστικές τιμές μεταξύ των δύο χωρών.

Για το σκοπό αυτό η Μαροκινή Αντιπροσωπεία προσκάλεσε μία ομάδα 4 έως 5 Ελλήνων τουρ-οπερέτορς στο Μαρόκο για ένα ενημερωτικό ταξίδι με την ευγενή συμπάραστα της ROYAL AIR MAROC.

Η Μαροκινή Αντιπροσωπεία προσκάλεσε επίσης την Η.Α.Τ.Τ.Α. να πραγματοποιήσει την προσεχή ετήσια συνά-

ντησή της στο Μαρακές και εξέφρασε την ελπίδα ότι το επόμενο έτος η ετήσια συνάντηση της Μαροκινής Ομοσπονδίας Ταξιδιωτικών Πρακτόρων θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

Ο εκπρόσωπος της Η.Α.Τ.Τ.Α. υποσχέθηκε να διαβιβάσει αυτή την πρόσκληση στον Σύνδεσμό του και χαιρέτισε την ίδια της πραγματοποίησης της συνάντησης της Φ.Ν.Α.Β.Μ. στην Ελλάδα.

– Να προβούν σε ανταλλαγή σπουδαστών και διδασκόντων των Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων των δύο χωρών.

Σχετικά με το θέμα αυτό η Ελληνική Πλευρά υποσχέθηκε να εξετάσει την δυνατότητα πρόσκλησης μίας ομάδας σπουδαστών των Μαροκινών Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του καλοκαιρού του 1996.

Ο επικεφαλής της Μαροκινής Αντιπροσωπείας προσκάλεσε τον Πρόεδρο του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού να επισκεφθεί το Μαρόκο επικεφαλής Ελληνικής Αντιπροσωπείας από εμπειρογνόμονες σε χρόνο που θα συμφωνηθεί με αλληλογραφία.

Ο χρόνος υλοποίησης των προαναφερθεισών δράσεων, οι οποίες αποτελούν το πρόγραμμα εργασίας της συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού μεταξύ των δύο χωρών, θα αποφασισθεί με κοινή συμφωνία.

Η Μαροκινή Αντιπροσωπεία εξέφρασε την ευγνωμοσύνη της για τη θερμή φιλοξενία που της επιφυλάχθηκε από την Ελληνική Αντιπροσωπεία και την ικανοποίησή της για την φιλική ατμόσφαιρα που επεκράτησε κατά τη διάρκεια των συναντήσεων μεταξύ τους.

Έγινε στην Αθήνα την 17η Ιανουαρίου 1996 σε δύο πρωτότυπα στην Αγγλική γλώσσα που και τα δύο είναι εξίσου αυθεντικά.

Για την Ελληνική Αντιπροσωπεία

Ιωάννης Στεφανίδης
Πρόεδρος του Ελληνικού
Οργανισμού Τουρισμού

Για την Μαροκινή Αντιπροσωπεία

ABDELAZIZ LAABI
Πρέσβης του Μαρόκου
στην Αθήνα

ABDELHAMID BOUMEDIENE

Γενικός Γραμματέας
Μαροκινού Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Ελληνική Αντιπροσωπεία

- Ιωάννης Στεφανίδης, Πρόεδρος Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας.
- Κωνσταντίνος Τσιγαρίδας, Ειδικός Γραμματέας Τουρισμού, Υπουργείο Τουρισμού.
- Αικατερίνη Πολυζωΐδου, Σύμβουλος Πρεσβείας, Υπουργείο Εξωτερικών.
- Κωνσταντίνος Καλογεώργιος, Δ/ντής - Προϊστάμενος Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων.
- Ελισάβετ Χατζηνικολάου, Δ/ντρια, Δ/νση Α' Έρευνας & Ανάπτυξης Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού.
- Νικηφόρος Γέγος, Δ/ντής, Διεύθυνση Τουριστικών Εκδηλώσεων, Ε.Ο.Τ.
- Αθανάσιος Ζαχαρόγλου, Προϊστάμενος Γραφείου Διεθνών Σχέσεων, Ε.Ο.Τ..
- Κωνσταντίνος Κόκκορης, Δ/ντής, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.
- Μαρία Τασιού, Γραφείο Διεθνών Σχέσεων Ε.Ο.Τ.
- Τίμος Γεωργακόπουλος, Αρχιτέκτων, Ε.Ο.Τ.
- Δημήτριος Ιλιάδης, Γενικός Γραμματέας, Ένωση Εφοπλιστών Επιβατηγών Πλοίων.
- Γεώργιος Τσιλίδης, Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων.

Μαροκινή Αντιπροσωπεία

- A.E. ABDELAZIZ LAABI, Πρέσβης Μαρόκου στην Αθήνα, Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας.
- ABDELHAMID BOUMEDIENE, Γενικός Γραμματέας Μαροκινού Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού.
- SAID LAABOUDI, Υπουργείο Τουρισμού.
- RACHID BENAMOR, Εθνική Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Γραφείων Μαρόκου.
- SAID AHOUGA, Γραμματέας, Πρεσβεία Μαρόκου στην Αθήνα.
- AHMED HANNAOUI, Δ/ντής ROYAL AIR MAROC στην Αθήνα.